

Tarih : 18.06.2021

Konu : 7326 sayılı kanunun 5 inci maddesi kapsamında gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisinde matrah ve vergi artırımı uygulaması

I- GİRİŞ:

Bilindiği üzere, **7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun** 09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış ve matrah artırımına ilişkin hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

14.06.2021 tarih ve 31511 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan **1 Seri No’lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği** ile de uygulamaya dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

Konu ile ilgili olarak 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde ve söz konusu tebliğin “V- Matrah Ve Vergi Artırımına İlişkin Hükümler” bölümünde yapılan açıklamalar aşağıdaki gibidir.

II- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI:

Kapsama giren mükelleflerin, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 takvim yıllarına ilişkin olarak 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında, tebliğde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde, **31 Ağustos 2021** tarihine (bu tarih dâhil) kadar gelir vergisi, kurumlar vergisi, Katma Değer Vergisi, gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde matrah ve vergi artırımında bulunmaları halinde artırımda bulunulan yıllar için bu vergi türlerine ilişkin olarak vergi incelemesi ve ilave tarhiyat yapılmayacaktır.

III- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDA BULUNABİLECEK MÜKELLEFLER:

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi vermek mecburiyetinde olan **gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile katma değer vergisi mükellefleri 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 takvim yılları için 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre matrah ve vergi artırımından yararlanabileceklerdir.**

Ayrıca, hizmet erbabına ödenen ücretlerden, serbest meslek ödemelerinden, yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait ödemelerden, kira ödemelerinden, çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden, esnaf muafılığından yararlananlara yapılan ödemelerden gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar da bu ödemelerine ilişkin olarak bu yıllarla ilgili vergi artırımında bulunabileceklerdir.

İlgili yıllara ilişkin vergi matrahlarının takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilmiş ve/veya haklarında vergi incelemesine başlanılmış olan mükellefler de matrah ve vergi artırımından faydalanabileceklerdir.

IV- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN YAPILACAK BAŞVURUNUN

SÜRESİ VE ŞEKLİ:

1- Başvurunun Süresi:

7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında, matrah ve vergi artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin, **en geç 31 Ağustos 2021 tarihine (bu tarih dahil)** kadar ilgili vergi dairesine başvurmaları gerekmektedir. (Ancak kanunun yayımı tarihinden önce hakkında vergi incelemesi bulunanların 02.08.2021 tarihine kadar başvuru yapması önemlidir.)

2- Başvurunun Şekli:

7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında matrah artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunluluğu bulunduğu takdirde, **1 Seri No'lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği ekinde yer alan bildirimlerini (Konusuna Göre Ek:5 'ten Ek:17'ye kadar)** de 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda göndermeleri zorunludur.

Artırıma ilişkin yılda elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayan ancak tebliğin yayımlandığı tarih (14.06.2021 tarihi) itibarıyla bu kapsamda olan mükellefler de matrah artırımına ilişkin bildirimlerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayanlarca, matrah artırımına ilişkin başvurular; gelir, kurumlar veya katma değer vergileri mükellefiyeti yönünden bağlı olunan vergi dairelerine kağıt ortamında yapılacaktır.

14.06.2021 tarihinden önce mükellefiyeti sona erenler ile hakkında mükellefiyet tesis edilmemiş olanların, 7326 sayılı Kanun kapsamında verilecek söz konusu bildirimleri elektronik ortamda gönderme zorunlulukları bulunmamaktadır.

Matrah artırımına ilişkin bildirimlerin ölüm, gaiplik, tasfiye veya devir ya da tam bölünme gibi durumlarda birden fazla kişi tarafından birlikte verilmesinin gerekli olduğu hallerde, söz konusu bildirimlerin kağıt ortamında verilmesi gerekmektedir.

Mükelleflerce matrah artırımına ilişkin olarak yapılacak başvuruların, esas itibarıyla, mükellef veya mükellefi temsile yetkili kişilerce yapılması gerekmektedir.

7326 sayılı Kanun kapsamındaki 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında gelir, kurumlar veya katma değer vergileri ile gelir (stopaj)/kurumlar (stopaj) vergisi yönünden farklı vergi dairelerinin mükellefi

olanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin, **en son mükellefiyetleri bulunan vergi dairelerine** verilmesi gerekmekte olup bu bildirimlere dayanılarak tarh edilecek vergiler hakkında söz konusu vergi daireleri tarha yetkili kılınmıştır.

Vergi artırımını kapsamına giren dönemler için muhtasar beyanname yönünden merkez veya şubeleri için ayrı ayrı mükellefiyetleri bulunan ve vergi artırımından yararlanmak isteyen mükelleflerin, merkez ve her bir şube için ayrı ayrı vergi artırımında bulunmaları gerekmektedir.

V- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA KONU BEYANLAR VE ARTIRIM ORANLARI:

A- YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİNE İLİŞKİN MATRAH ARTIRIMI:

7326 sayılı kanunun 5 inci maddesine göre; 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 takvim yıllarında matrah beyan etmiş olan mükelleflerin kanunda yer alan bu matrahlaraya uygulanacak **artış oranında** ve mükellefiyet kayıtları olup da beyannamelerinde zarar beyan etmiş, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış veya hiç beyanname vermemiş olan mükellefler ile faaliyette bulunduğu veya gelir elde ettiği halde mükellefiyet tesis ettirmemiş olanların yine kanunda yer alan **asgari matrah artışı tutarlarında** matrah artırımının bulunması gerekmektedir.

Gelir vergisi mükellefleri için artırıma esas olacak matrah, üzerinden gelir vergisi hesaplanan matrah olacaktır. Söz konusu artış oranı ve asgari matrah artışı tutarlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiş olup, dileyen mükellefler ilgili yıllar için bu oranların üzerinde artırımda bulunabileceklerdir.

- Gelir Vergisi Matrah Artırım Oranları Ve Vergi Oranları:

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM ORANLARI VE VERGİ ORANLARI			
Yıl	Matrah Artırım Oranı	Uygulanacak Vergi Oranı	Uygulanacak İndirimli Vergi Oranı
2016	% 35	% 20	% 15
2017	% 30	% 20	% 15
2018	% 25	% 20	% 15
2019	% 20	% 20	% 15
2020	% 15	% 20	% 15

- Gelir Vergisi Mükellefleri İçin Asgari Matrah Artırım Tutarları:

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN ASGARİ MATRAH ARTIRIM TUTARLARI
--

Yıl	Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler ile Serbest Meslek Erbabı (TL)	İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler (TL)	Basit Usulde Vergilendirilen Mükellefler (TL)	Gayrimenkul Sermaye İradı Mükellefleri (TL)	Diğer Gelir Unsurları (Ücret, Menkul Sermaye İradı ile Diğer Kazanç ve İratlar) Nedeniyle Beyanname Veren Mükellefler (TL)
2016	47.000	31.900	4.700	9.400	31.900
2017	49.800	33.200	4.980	9.960	33.200
2018	52.900	35.250	5.290	10.580	35.250
2019	56.200	37.500	5.620	11.240	37.500
2020	63.700	42.500	6.370	12.740	42.500

Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının, beyannamelerinde diğer gelir unsurlarının bulunması halinde söz konusu mükellefler, durumlarına göre artırımda bulunacaklardır. Diğer bir ifadeyle, ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabına ilişkin asgari matrah tutan üzerinden artırımda bulunan mükellefler diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

Beyannamelerinde, ticari ve zirai kazanç ile serbest meslek kazancı dışında kalan ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat (bu kazanç veya iratların birkaçının elde edilmiş olması hali dahil) beyan eden gelir vergisi mükellefleri için, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlar esas alınacaktır.

Ticari kazancı basit usulde tespit edilmekle birlikte, bu kazancının yanında beyannamelerinde vergiye tabi başka gelir unsurları beyan eden mükellefler ile gayrimenkul sermaye iradının yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat beyan eden gelir vergisi mükellefleri de işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır.

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyanamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7326 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe (09.06.2021 tarihine) kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine kanunun yayımlandığı tarihten (09.06.2021 tarihinden) önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, matrah artırımına esas ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Ayrıca, ilgili yıllar için 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca matrah artırımında bulunan gelir vergisi mükellefleri, mesken olarak kiraya verilen binalardan elde edilen kira gelirlerine ilişkin olmak üzere o yıl için belirlenen istisna tutarlarını matrah artırımını yaparken dikkate almayacaklardır.

Verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamesinde birden fazla gelir unsuru bulunan mükellefler, matrah artırımlarını yıllık beyannamelerinde yer alan toplam matrah üzerinden yapacaklar, gelir unsurlarının bir kısmı itibarıyla artırımda bulunmayacaklardır.

Matrah artırım talebinde bulunulan yıllarla ilgili olarak gelir vergisi mükelleflerinin ölümü veya gaipliği hâlinde, bu mükelleflerin varisleri, muris adına matrah artırımında bulunabilirler. Bu takdirde, tüm mirasçılardan birlikte matrah artırımında bulunması gerekeceği tabiidir. Ancak şahsi ticari işletmenin faaliyetinin mirasçılar tarafından sürdürülmesi hâlinde, bu faaliyeti devam ettiren mirasçı veya mirasçılardan matrah artırımında bulunması yeterli olacaktır.

B- YILLIK KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİNE İLİŞKİN MATRAH ARTIRIMI:

1- Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesine İlişkin Matrah Artırımı:

7326 sayılı kanuna göre 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 takvim yıllarında matrah beyan etmiş olan mükelleflerin kanunda yer alan bu matrahlara uygulanacak **artış oranında** ve mükellefiyet kayıtları olup da beyannamelerinde zarar beyan etmiş, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış veya hiç beyanname vermemiş olan mükellefler ile faaliyette bulunduğu veya gelir elde ettiği halde mükellefiyet tesis ettirmemiş olanların yine kanunda yer alan **asgari matrah artışı tutarlarında** matrah artırım bulunması gerekmektedir.

Kurumlar vergisi mükellefleri için artırıma esas olacak matrah, üzerinden kurumlar vergisi hesaplanan matrah olacaktır. Söz konusu artış oranı ve asgari matrah artışı tutarlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiş olup, dileyen mükellefler ilgili yıllar için bu oranların üzerinde artırımda bulunabileceklerdir.

- Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı Oranları ve Artırılacak Asgari Matrah Tutarları:

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM ORANLARI VE VERGİ ORANLARI				
Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Matrah Artış Tutarı	Uygulanacak Vergi Oranı	Uygulanacak İndirimli Vergi Oranı
2016	% 35	94.000	% 20	% 15
2017	% 30	99.600	% 20	% 15
2018	% 25	105.800	% 20	% 15
2019	% 20	112.400	% 20	% 15
2020	% 15	127.500	% 20	% 15

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7326 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine 09.06.2021 tarihinden önce yapılmış kesinleşen tarhiyatlar, matrah ve vergi artırımına esas ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

5520 sayılı Kanun uyarınca yapılan devirlerde, devrolan kurumun tüm hak ve yükümlülükleri devir alan kuruma intikal ettiğinden, devir suretiyle infisah eden ve ticaret sicilinden silinerek mükellefiyet kayıtları kapatılan kurumlar adına devir alan kurumlar tarafından matrah ve vergi artırımında bulunulması ve kanunun öngördüğü imkanlardan yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Aynı şekilde, anılan Kanun uyarınca gerçekleştirilen tam bölünme işlemlerinde de bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumlar birlikte, bölünen kurum adına matrah artırımında bulunulabilecektir.

2- 193 Sayılı Kanunun Geçici 61 inci Maddesine Göre Vergi Tevkifatına Tabi Kazanç Ve İratları Bulunan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Vergi Artırımı ve Matrah Beyanı:

Matrah artırımında bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 Sayılı Kanunun Geçici 61 inci Maddesine göre % 19,8 oranında stopaja tabi yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlarının bulunması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için bu kazanç hakkında da aşağıdaki esaslara göre vergi artırımı veya matrah beyanında bulunmaları şarttır.

- Yatırım indirimi istisnasına tabi kazançları bulunan ve bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmiş olan kurumlar vergisi mükellefleri

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri kurumlar vergisi beyannamesinde, yatırım indirimi istisnası uygulaması nedeniyle kurum kazancından indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazançlarının bulunması halinde, bu mükellefler anılan kazançlar üzerinden tevkif edilen vergilerini;

2016 yılı için %35,

2017 yılı için %30,

2018 yılı için %25,

2019 yılı için %20,

2020 yılı için %15,

oranlarından az olmamak üzere artırarak ödemeleri kaydıyla matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre, **vergi tevkifatına tabi kazançların daha önce beyan edilmiş olması kaydıyla bu kazanç ve iratların matrahı artırılmamakta, vergileri artırılmaktadır.**

- Verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde kurum kazancından indirim konusu yapılan yatırım indirimi istisnası bulunan ve buna ilişkin kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan mükellefler:

Verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerinde, yatırım indirimi istisnasına tabi kazancı bulunduğu halde, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, bu kazanç ve iratlara ilişkin tevkifat matrahlarını;

2016 yılı için 47.000 TL'den,

2017 yılı için 49.800 TL'den,

2018 yılı için 52.900 TL'den,

2019 yılı için 56.200 TL'den

2020 yılı için 63.750 TL'den

az olmamak üzere artırarak beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar üzerinden **% 15** oranında vergi hesaplamaları ve ödemeleri gerekmektedir.

C- GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNCE MATRAH ARTIRIMINDA UYGULANACAK ORANLAR:

1- % 20 Vergi Oranının Uygulanacağı Durumlar:

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince artırılan veya beyan edilen matrahlara % 20 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

7326 sayılı Kanun hükümlerine göre artırılan veya beyan edilen matrahlar üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisi için ayrıca herhangi bir vergi hesaplanmayacak ve ödenmeyecektir.

Artırılan bu matrahlar üzerinden geçici vergi de hesaplanmayacaktır.

2- % 15 Vergi Oranının Uygulanacağı Durumlar:

7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca;

- mükelleflerin matrah artırımında bulunmak istedikleri yıllara ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini kanuni süresinde vermiş,

- bu beyannameler üzerinden anılan beyannamelere ilişkin damga vergisi de dahil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödemiş ve

- bu vergi türleri için **hangi bir dönem için** 7326 sayılı Kanunun 2 ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla,

Kanunun 5 inci madde hükmüne göre **artırdıkları matrahlara % 20 yerine % 15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.** % 15 oranının belirlenmesinde, maddede öngörülen şartların her yıl için ayrı ayrı dikkate alınması gerekmektedir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin süresinde vermiş oldukları yıllık beyannamelerde, zarar beyan edilmiş olması veya ilgili kanunlarında yer alan istisna uygulaması, indirim ve mahsuplar nedeniyle ödenecek vergi çıkmamış olması durumunda da bu mükelleflerce artırılan matrahlara da % 15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Söz konusu mükellefin anılan döneme ilişkin olarak daha sonra pişmanlık hükümlerine göre veya kendiliğinden düzeltme beyannamesi vermesi de artırılan matraha %15 oranının uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir

Bu şekilde indirimli oranda vergi ödeme hakkı bulunan mükelleflerin başvurularında, bu hususu, başvuruda kullanılan bildirim ilgilii sütununda belirtmeleri gerekmektedir.

Ç- GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMINA İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR:

1- Vergi İncelemesi ve Tarhiyat Yapılmaması:

7326 sayılı Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunulması durumunda, matrah ve vergi artırımında bulunulan yıllar için gelir veya kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Ayrıca, birden fazla gelir unsurundan kazanç ve irat elde eden gelir vergisi mükelleflerince, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, ilgili gelir unsurları itibarıyla matrah artırım yapılması şarttır. Dolayısıyla, ilgili dönemde matrah artırımında bulunulmuş gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Başka gelir unsurları için matrah artırımında bulunulmuş olsa dahi ilgili dönemde elde edilmekle birlikte matrah artırımına konu edilmeyen gelir unsurları için bu döneme ilişkin vergi incelemesi ve tarhiyat yapılabilecektir.

2- Daha Önce Tevkif Yoluyla Ödenmiş Vergilerin Durumu:

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah ve vergi artırımında bulunmaları halinde, artırılan bu matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergilerin tamamını ödemeleri gerekmektedir.

Mükelleflerin matrah veya vergi artırımında buldukları yıllara ilişkin olarak daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergileri, matrah ve vergi artırımını nedeniyle ödeyecekleri vergilerden mahsup etmeleri mümkün değildir.

3- Geçmiş Yıl Zararları:

7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde, *“Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50’si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.”* hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre mükellefler, matrah artırımında buldukları yıllara ait olup indirim konusu yapılamamış geçmiş yıl zararlarının yarısını, 2021 ve müteakip yıl karlarından mahsup edemeyeceklerdir.

Matrah artırımında bulunulan yıllara ait olmakla birlikte 2020 ve önceki yılların karlarından mahsup edilmiş geçmiş yıl zararlarına yönelik herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Mükelleflerinin 2021 yılına ilişkin olarak vermiş oldukları geçici vergi beyannamelerinde, matrah artırımında buldukları yıllara ait geçmiş yıl zararlarının mahsup edilmiş olması halinde, 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinin düzeltilmesine gerek yoktur.

Matrah artırımında bulunan ve kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar vergisi mükelleflerinden, hesap dönemleri 2021 yılı içinde sona eren ve matrah artırımından önce kurumlar vergisi beyannamelerini vermiş olanlar, matrah artırımında buldukları yıllara ait olup indirim konusu yapılamamış geçmiş yıl zararlarının %50’sini, 2021 ve müteakip yıl kârlarından mahsup edemeyeceklerinden verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerini düzeltmeleri gerekmektedir.

4- Gelecek Yıllarda Matrahtan İndirim Konusu Yapılacak İstisna ve İndirim Tutarları ile Geçmiş Yıl Zararlarının Artırılan Matrahlardan İndirilememesi:

İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

5- Gelir veya Kurumlar Vergisine Mahsuben Ödenmiş Bulunan Vergilerin İadesinin Talep Edilmesi

Matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, artırımda buldukları yıllarla ilgili olarak yıllık gelir veya kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin, iadesine ilişkin taleplerinin

bulunması hâlinde bu talepleri, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki esaslar çerçevesinde sonuçlandırılacaktır. Ancak, bu Kanun kapsamında matrah artırımında bulunmuş olan mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisine mahsuben ödemiş oldukları vergilerin iadesiyle ilgili talepleri ile sınırlı kalmak üzere inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.

6- Kıst Dönemde Faaliyette Bulunan Mükelleflerde Asgari Matrah Beyanı

İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.

Örneğin, 11 Nisan 2016 tarihinde işe başlayan ve bilanço esasına göre defter tutan bir gelir vergisi mükellefinin 2016 yılı için matrah ve vergi artırımında bulunmak istemesi hâlinde, bu yıl için dikkate alacağı asgari matrah; $[(47.000/12) \times 9=]$ 35.250 TL'den az olamayacaktır.

Diğer taraftan, kurumlar vergisi mükelleflerinin tasfiyeye girmeleri hâlinde kıst dönem hesaplaması yapılmayacaktır. Ancak, tasfiyeleri sonuçlanarak ticaret sicilinden silinen kurumlar vergisi mükelleflerinin nihai tasfiye dönemi ile kurumların devir veya tam bölünme hallerinde kıst dönem hesaplaması yapılacaktır.

7- Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşini Yapan Mükelleflerin Durumu

Yıllara sari inşaat ve onarım işini yapan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, bu faaliyetleri dolayısıyla 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılları için 7326 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Yıllara sari inşaat işi bulunan mükellefler, her bir inşaat itibarıyla işin bittiği yıl esas alınmak suretiyle 7326 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

Önceki yıllarda başlayan, ancak 2021 yılında bitmiş veya halen devam etmekte olan, yıllara sari inşaat ve onarım işleri için gelir vergisi mükelleflerinin Mart 2022, kurumlar vergisi mükelleflerinin Nisan 2022 ve müteakip yıllarda beyanda bulunması gerektiğinden 7326 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanma imkanı bulunmamaktadır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan ettikleri yıllara sari inşaat ve onarım işine ait istihkaklarından kesilen vergilerin beyannamede mahsubu sonucu, vergi iade haklarının doğması ve bu mükelleflerin de anılan yıllarla ilgili olarak matrah ve vergi artırımında bulunmaları hâlinde, iadesi gereken bu vergilerin, mükelleflerin matrah ve vergi artırımını nedeniyle ödeyecekleri vergilerden mahsubu mümkün değildir.

8- Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerin Durumu

213 sayılı Kanununun 174 üncü maddesi çerçevesinde, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, ilgili özel hesap dönemlerinin kapandığı yıl itibarıyla matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örneğin, Takvim yılı esasına göre hesap dönemine tabi olan (B) Limited şirketine, 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren özel hesap dönemi tayin edilmiş bulunmaktadır. Bu mükellef;

- 1/1/2016 - 31/12/2016 hesap dönemine ilişkin olarak 2016 takvim yılı için,
- 1/1/2017 - 30/6/2017 kıst hesap dönemine ilişkin olarak 2017 takvim yılı için,
- 1/7/2017 - 30/6/2018 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2018 takvim yılı için,
- 1/7/2018 - 30/6/2019 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2019 takvim yılı için,
- 1/7/2019 - 30/6/2020 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2020 takvim yılı için

belirlenen artırım oranlarını veya asgari matrah tutarlarını dikkate almak suretiyle matrah artırımını hükümlerinden yararlanabilecektir.

1/1/2017 - 30/6/2017 kıst hesap dönemine ilişkin olarak beyan edilen matrahların toplamı üzerinden ilgili yıl için belirlenmiş oranda matrah artırımını yapılması gerekecek olup asgari matrahlar üzerinden matrah artırımını yapılmasının gerekmesi hâlinde ise asgari matrahlar kıst hesaplamaya tabi tutulmayacaktır.

D- GELİR (STOPAJ) VE KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİNDE ARTIRIM:

1- Kapsamı:

7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında;

- Hizmet erbabına ödenen ücretlerden,
- Serbest meslek ödemelerinden,
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait hakediş ödemelerinden,
- Kira ödemelerinden,
- Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden,

- Esnaf muafliğından yararlananlara yapılan ödemelerden

gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanların, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılları ile ilgili olarak vergi artırımında bulunabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda artırımda bulunacak olanların, gelir veya kurumlar vergisi tevkifatına ilişkin muhtasar beyannamelerini vermiş oldukları vergi dairelerine, **31 Ağustos 2021 tarihine (bu tarih dahil) kadar** müracaat etmek suretiyle artırım hükümlerinden yararlanabilmeleri mümkün bulunmaktadır.

Matrah ve vergi artırımını yapılan ödemelerin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlarda yapılacaktır.

2- İlgili Dönemlerde Muhtasar Beyannamelerin Verilmesi Halinde:

GELİR (STOPAJ) VE KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİNDE ARTIRIM ORANLARI			
Yıl	Yıllık Beyan Edilen; Ücret, Serbest Meslek Ve Kira Ödemelerinin Gayrisafi Tutarı Üzerinden Artırılacak Vergi Oranı	Yıllık Beyan Edilen Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım İşleri İstihkak Bedellerinin Gayrisafi Tutarı Üzerinden Artırılacak Vergi Oranı	Çiftçilere Ve Vergiden Muaf Esnafa Yapılan Ödemelerin Yıllık Gayrisafi Tutarı Üzerinden Artırılacak Vergi Oranı
2016	% 6	% 1	Geçerli Tevkifat Oranının %25'i
2017	% 5	% 1	Geçerli Tevkifat Oranının %25'i
2018	% 4	% 1	Geçerli Tevkifat Oranının %25'i
2019	% 3	% 1	Geçerli Tevkifat Oranının %25'i
2020	% 2	% 1	Geçerli Tevkifat Oranının %25'i

Vergi artırımında bulunulan yılın sadece bir vergilendirme döneminde muhtasar beyanname verilmiş olması hâlinde, bu beyannamede yer alan ücret ödemelerinin gayrisafi tutarı, 12 ile çarpılmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas alınacak olan yıllık ücretler üzerinden hesaplanacak gelir (stopaj) vergisinin matrahı bulunacak ve bu matraha yukarıdaki vergi oranları uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

3- İlgili Dönemlerde Muhtasar Beyanname Verilmemesi veya Ödemelerin Beyannameye Dahil Edilmemesi Halinde:

- Ücret Ödemeleri Stopajında Artırım:

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında muhtasar beyanname vermemiş mükellefler için;

a) Vergi artırımında bulunmak istenilen yılın her bir vergilendirme dönemi için 7326 sayılı Kanunun yayınlandığı tarihten (09/06/2021) önce, ilgili yıl için verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi çalıştırıldığı kabul edilecek ve vergi artırımında bulunulan yılın son vergilendirme dönemine ait asgari ücretin brüt tutarı, bu işçi sayısı ile çarpılmak suretiyle bir vergilendirme dönemine ait gelir (stopaj) vergisi matrahı hesaplanacaktır. Bu tutar 12 ile çarpılmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre vergi artırımına esas olacak yıllık ücretler üzerinden hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacaktır.

b) Vergi artırımını yapılmak istenilen yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, 7326 sayılı Kanunun yayınlandığı tarihe (09/06/2021) kadar vergi artırımını yapılan yılı izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi çalıştırıldığı kabul edilecek ve bu işçi sayısı esas alınarak ödenmesi gereken gelir vergisi tutarı hesaplanacaktır.

c) 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının tamamında 7326 sayılı Kanunun yayınlandığı tarihe (09/06/2021) kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, en az iki işçi esas alınmak suretiyle ödenmesi gereken gelir vergisi hesaplanacaktır.

- Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Hakedişlere İlişkin Stopajda, Çiftçilerden Satın Alınan Zirai Mahsuller ve Hizmetler İçin Yapılan Ödemelere İlişkin Stopajda ve Esnaf Muafılığı Kapsamında Bulunanlara Yapılan Ödemelere İlişkin Stopajlarda Artırım:

Hiç Beyan Edilmemiş Olması Halinde Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Hakedişler, Çiftçilerden Satın Alınan Zirai Mahsuller ve Hizmetler İçin Yapılan Ödemeler ve Esnaf Muafılığı Kapsamında Bulunanlara Yapılan Ödemeler Stopajında Artırım (TL)						
Yıllar	Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Hakedişler		Çiftçilerden Satın Alınan Zirai Mahsuller ve Hizmetler İçin Yapılan Ödemeler		Esnaf Muafılığı Kapsamında Bulunanlara Yapılan Ödemeler	
	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Ödenecek Vergi Tutarı (%3)	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Ödenecek Vergi Tutarı (%2)	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Ödenecek Vergi Tutarı (%5)
2016	47.000	1.410	47.000	940	47.000	2.350
2017	49.800	1.494	49.800	996	49.800	2.490
2018	52.900	1.587	52.900	1.058	52.900	2.645

2019	56.200	1.686	56.200	1.124	56.200	2.810
2020	63.700	1.911	63.700	1.274	63.700	3.185

- Serbest Meslek ve Kira Stopajında Artırım:

İlgili yılın vergilendirme dönemlerinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannamede bulunmaması halinde, serbest meslek ve kira stopajında artırım oranı aşağıdaki şekilde dikkate alınacaktır.

Hiç Beyan Edilmemiş Olması Halinde Serbest Meslek ve Kira Stopajında Artırım (TL)				
Yıllar	Serbest Meslek Stopajı		Kira Stopajı	
	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Ödenecek Vergi Tutarı (% 15)	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Ödenecek Vergi Tutarı (% 15)
2016	23.500	3.525,00	9.400	1.410
2017	24.900	3.735,00	9.960	1.494
2018	26.450	3.967,50	10.580	1.587
2019	28.100	4.215,00	11.240	1.686
2020	31.850	4.777,50	12.740	1.911

3- Gelir (Stopaj) ve Kurumlar (Stopaj) Vergisi Artırımı ile İlgili Ortak Hükümler:

- Yıl İçinde İşe Başlayan veya İş Bırakan Mükelleflerin Durumu:

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin (sorumluların) artırımında bulunacakları yıl içinde işe başlamış ya da işi bırakmış olmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri esas alınarak ilgili yıl için artıracakları vergi tutarları hesaplanacaktır. Bu hesaplamada, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemlerine ait gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinin bir yıla iblağ edilmesi söz konusu değildir.

Mükelleflerin (sorumluların) ilgili yılların herhangi bir vergilendirme dönemi için vergi artırımında bulunmaları mümkün olmayıp, yılın tamamı için vergi artırımını yapmaları zorunludur. Ancak, mükelleflerin (sorumluların) yıl bazında seçimlik hakları mevcuttur.

- Artırım Sonucu Ödenen Vergilerin Gelir veya Kurumlar Vergisinden İndirilmemesi:

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunan mükelleflerin artırıma esas ücret tutarları ve artırılan matrahlar ile bu ücret ve matrahlar üzerinden ödenen gelir vergisi tutarları, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

- Farklı Vergi Dairelerine Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar:

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımına ilişkin olarak farklı vergi dairelerine beyanda bulunmuş olan mükelleflerin (sorumluların) ilgili vergi dairelerine başvurmaları gerekmektedir.

- Tevkifata Tabi Ödemelerin Yıla İbلاغ Edilmesi:

İlgili yıl içinde ücret dışındaki ödemeler nedeniyle verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar beyanname verilen dönemlerle sınırlı olup, bir yıla ibلاغ edilmesi söz konusu değildir.

- Vergi İncelemesi ve Tarhiyat Yapılmaması:

7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi herhangi bir ödeme türü için artırımda bulunulması durumunda, vergi artırımında bulunulan ödeme türüne ilişkin olarak artırımda bulunulan yıl için gelir (stopaj) ve kurumlar(stopaj) vergisi yönünden vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmayacaktır.

- Gelir veya Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı Şartı:

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi yönünden artırımda bulunulması durumunda, ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmayacaktır.

E- KATMA DEĞER VERGİSİNDE ARTIRIM:

7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin olarak maddede belirtildiği şekilde belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak, **31 Ağustos 2021** tarihine (bu tarih dahil) kadar beyan eden KDV mükellefleri nezdinde, söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi (KDV) incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

KDV artırım uygulaması aşağıda belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda yürütülecektir.

1- Artırıma İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1, 3 veya 4 No.lu KDV Beyannamelerinin Tamamını Vermiş Olan Mükellefler

- Artırıma Esas Tutar ve Uygulanacak Artırım Oranı:

KDV mükellefleri, ilgili yıllar içindeki her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri 1, 3 veya 4 No.lu KDV beyannamelerinin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlarda artırım yapacaklardır.

KATMA DEĞER VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TABLOSU		
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Artırıma Esas Alınacak Tutar
2016	3	Hesaplanan KDV'nin Yıllık Toplamı (Hes. KDV Toplamı – Tecil Edilebilir KDV)
2017	3	
2018	2,5	
2019	2	
2020	2	

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler de vergi artırım taleplerini %1,5 oranını değil, yukarıdaki oranları esas alarak yapabileceklerdir.

İhtirazi kayıtla verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan KDV tutarları, yukarıda belirtilen yıllık hesaplanan KDV toplamına dâhil edilecektir.

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7326 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe (09.06.2021) kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun (11/1-c) ve geçici 17 nci maddeleri uyarınca tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan mükelleflerde, tecil edilen vergiler, ilgili dönem beyannamesinde yer “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırındaki tutardan düşülecek ve yıllık toplama dahil edilmeyecektir.

Bu şekilde hesaplama yapılabilmesi için, 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesi kapsamında teslim edilen malların süresi içinde ihracının gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Aynı Kanunun geçici 17 nci maddesi kapsamında teslimleri bulunanlarda ise bu şart aranmayacaktır.

“Tecil edilen vergiler” ifadesinden kasıt, 1 No.lu KDV Beyannamesinin “İhraç Kayıtlı Teslimler” bölümünde yer alan “Tecil Edilebilir KDV” satırındaki tutardır.

- Kısmi Tevkifat Uygulaması Kapsamında İşlemi Bulunanlarda Bu İşlemlerine İlişkin Olarak, Yıllık Hesaplanan Katma Değer Vergisi Tutarının Hesabında Dikkate Alınacak Tutar:

Kısmi tevkifat uygulaması kapsamında işlemi bulunan satıcıların yapacakları KDV artırımını ile ilgili “Yıllık Hesaplanan KDV” tutarının belirlenmesinde, alıcı tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilen KDV dikkate alınmadan, kendileri tarafından beyan edilen kısım hesaplamaya dahil edilecektir.

- Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen Katma Değer Vergisi:

2 No.lu KDV Beyannamesi ile sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, satıcılar ve alıcılar tarafından yıllık toplama dahil edilmeyecek olup 2 No.lu KDV beyannameleri 7326 sayılı Kanunun vergi artırımını hükümlerinden yararlanılması mümkün değildir.

- Artırımın Takvim Yılı Bazında Yapılacağı:

Mükelleflerin, artırıma esas alınan ilgili yılların vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları gerekmektedir. Ancak, mükelleflerin yıl bazında seçimlik hakları mevcuttur.

- Beyannamelerin Tamamı Verilmekle Birlikte, Vergiye Tabi İşlemlerin Bulunmaması Hâlinde Artırım Tutarı:

Mükelleflerce verilen KDV beyannamelerinde, vergiye tabi işlem bulunmaması nedeniyle hiç “Hesaplanan KDV” beyan edilmemesi durumunda, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla KDV artırımından faydalanabilirler. Bu mükelleflerin, KDV artırımını talepleri nedeniyle ödeyecekleri vergi, gelir veya kurumlar vergisi bakımından artırılan matrahlara %18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

- Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerin Durumu:

213 sayılı Kanunun 174 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığınca gelir veya kurumlar vergisi bakımından özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler hesaplamayı ilgili takvim yılı bazında yapacaklardır.

2- Artırıma İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1, 3 ve 4 No.lu KDV Beyannamelerinin Bir Kısmını veya Tamamını Vermemiş Olan Mükellefler:

- En Az Üç Döneme Ait KDV Beyannamesi Vermiş Olanlar

Verilmiş olan 1 No.lu KDV beyannamelerinin "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" satırlarında yer alan tutarlar toplanacak ve beyanname verilen dönem sayısına bölünerek ortalaması bulunacaktır.

Bulunan bu ortalama tutar, 12 ile çarpılmak suretiyle 1 yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas olacak "Yıllık Hesaplanan KDV" tutarına ulaşılacaktır.

Bulunan bu vergi tutarı üzerinden yukarıda belirtilen oranlarda KDV ödenmesinin kabul edilmesi halinde, mükellefler KDV artırım hükümlerinden faydalanabileceklerdir.

Bu kapsamdaki mükelleflerin, KDV artırım imkânından yararlanmaları için ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunma zorunluluğu bulunmamaktadır.

- Hiç Beyanname Vermemiş veya En Fazla İki Dönemde Beyanname Vermiş Olanlar:

Artırımın ilgili olduğu yıl içindeki dönemlere ait KDV beyannamelerinin hiç verilmemiş ya da söz konusu takvim yılının sadece bir veya iki vergilendirme dönemi için beyanname verilmiş olması halinde, KDV artırım hükümlerinden yararlanabilmek için, mükelleflerin ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları zorunludur.

Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları gerekmektedir.

Mükellefler, artırdıkları gelir veya kurumlar vergisi matrah tutarı üzerinden %18 oranında hesaplanacak KDV'yi ödemeyi kabul etmeleri halinde, KDV artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Kurumlar vergisinden muaf bulunan kooperatifler, KDV artırımında bulunmak istemeleri hâlinde, kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin asgari tutar dikkate alınmak suretiyle, KDV artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir. Bu durumda, söz konusu kooperatiflerin ayrıca kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmuş olmaları şartı aranmayacaktır.

3- 1 veya 4 No.lu KDV Beyannamelerinde, Hesaplanan KDV Bulunmayan veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olanlar ile 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Bazılarında Hesaplanan KDV Bulunanlar

- KDV Beyannamelerinde, Hesaplanan KDV Bulunmayan veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olanlar

-İlgili takvim yılı içindeki işlemlerinin tamamı;

-İstisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşan veya diğer nedenlerle hesaplanan KDV beyanı bulunmayan mükellefler ile

-tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşan mükellefler

İlgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla KDV artırımından faydalanabileceklerdir.

Bu mükelleflerin, KDV artırım talepleri nedeniyle ödeyecekleri vergi, gelir veya kurumlar vergisi bakımından artırılan matrahlara %18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

- KDV Beyannamelerinin Bazılarında Hesaplanan KDV Bulunanlar:

- 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b-3) bendinde;

*"...Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin **tamamını** vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz."* hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, mükelleflerin KDV artırımından yararlanmak istedikleri yıl içindeki bazı dönemlere ait beyannamelerinde, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimler dışındaki işlemleri dolayısıyla "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" yer alması durumunda, vergi artırım nedeniyle ödemeleri gereken verginin tespiti için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında buldukları tutarın %18'i ile karşılaştırma yapılması gerekmektedir. Bu tutarlardan büyük olanı, artırım nedeniyle ödenmesi gereken vergi olarak kabul edilecektir.

Bu çerçevede, yıl içindeki beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte, beyannamelerin bazılarında "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" bulunmayan mükelleflerin artırım talebinde bulunmaları halinde, hesaplanan vergi bulunan beyannamelerindeki hesaplanan vergiler toplanacak ve bu toplama ilgili yıl için öngörülen artırım oranı uygulanarak artırım tutarı hesaplanacaktır. Ancak bu tutar, mükellefin

gelir/kurumlar vergisi matrah artırımına %18 oranı uygulanmak suretiyle bulunan tutardan küçük olursa büyük olan tutar dikkate alınacaktır.

Bu kapsama giren mükelleflerin, yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmaları zorunludur.

4- Vergilendirme Dönemleri Üç Aylık Olan KDV Mükelleflerinin Durumu:

- Bir, İki veya Üç Dönem İçin Beyanname Verilmiş Olması:

Üç aylık beyan dönemine tabi mükelleflerin; 1, 2 veya 3 dönem için 1 No.lu KDV beyannamesi vermiş olmaları halinde;

- 1 dönem beyanname verilmişse, bu beyannamenin "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" satırındaki tutarın 4 katı alınarak,

- 2 dönem için beyanname verilmişse, verilen beyannamelerdeki "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" satırlarında yer alan tutarların toplamının 2 katı alınmak suretiyle,

- 3 dönem için beyanname verilmişse, 3 dönem için verilen bu beyannamelerin "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" satırlarında yer alan tutarların toplamına, bu tutarın 1/3'ü ilave edilerek

yıllık hesaplanan KDV tutarı bulunacaktır.

Bulunan bu tutar üzerinden, yukarıda belirtilen oranlarda (2016 yılı için %3, 2017 yılı için %3, 2018 yılı için %2,5, 2019 yılı için %2, 2020 yılı için %2) KDV hesaplanarak ödenmesi gerekmektedir.

- Üç Aylık Vergilendirme Dönemlerinin Hiçbirinde Beyanname Verilmemiş Olması:

Bu mükelleflerin KDV artırımından yararlanabilmeleri için, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını artırmaları şarttır.

Bunların KDV artırımını dolayısıyla ödemesi gereken vergi, artırılan gelir veya kurumlar vergisi matrahına %18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

5- Yıl İçinde İşe Başlayan veya Bırakan KDV Mükellefleri:

Vergi artırımında bulunacak mükelleflerin, vergi artırımında buldukları yıllarda (işe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle) kıst dönemde faaliyette bulunmuş olmaları halinde, kıst dönem itibarıyla hesaplama ve artırım yapılacaktır.

Bu kapsamda, kurumlar vergisi mükelleflerinin tasfiyeye girmeleri halinde kıst dönem hesaplaması yapılmayacaktır. Ancak, tasfiyeleri sonuçlanarak ticaret sicilinden silinen kurumlar vergisi mükelleflerinin nihai tasfiye dönemi ile kurumların devir veya tam bölünme hallerinde ilgili yıl için kıst dönem hesaplaması yapılacaktır.

6- Artırımda Bulunanlar Nezdinde İnceleme ve Tarhiyat Yapılması:

7326 sayılı Kanuna göre vergi artırımından yararlanmak isteyen mükellefler nezdinde, artırımda buldukları yıl veya yılların kapsadığı dönemler itibarıyla KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Ancak;

-Artırımda bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırımda bulunulan dönemler için "Sonraki Dönemlere Devreden KDV" yönünden vergi incelemesi yapılabilecektir. Bu incelemelerde artırımda bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemeyecek, elde edilen bulgular artırımda bulunulmayan dönemlerdeki tarhiyatlar için kullanılabilir.

-Artırımda bulunulan dönemler için iade hakkı doğuran işlemlerden ya da ihraç kaydıyla teslimlerden doğan iade ve terkin taleplerine ilişkin olarak vergi incelemesi yapılabilecektir. İnceleme sonunda artırımda bulunulan dönemler için terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere tarhiyat yapılabilecektir.

KDV artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak mükellefler hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir KDV ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere, 7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında düzenlenen artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 2/8/2021 tarihine kadar sonuçlandırılması şartı aranmaksızın, inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.

Özetle, mükelleflerin KDV artırımında bulunmuş olmaları, artırımda bulunulan dönemler için "Sonraki Dönemlere Devreden KDV", iade hakkı doğuran işlemler ya da ihraç kaydıyla teslimlerden doğan iade ve terkin taleplerine ilişkin olarak vergi incelemelerinin yapılmasına mani değildir.

7- Ödenen KDV'nin Gelir veya Kurumlar Vergisi Matrahından İndirilememesi, İade Konusu Yapılamaması

Vergi artırımı sonucu ödenen KDV, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.

Ayrıca bu tutarlar, KDV beyannamelerine indirim olarak ithal edilemeyeceği gibi, KDV beyannamelerine göre ortaya çıkan "Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi" tutarlarından da indirilemeyecek olup, ödenen bu tutarların herhangi bir şekilde iadesi de mümkün değildir.

VI- GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNCE MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI

DOLAYISIYLA HESAPLANAN VERGİLERİN ÖDEME SÜRESİ:

7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesi hükmünden yararlanılarak artırımda veya beyanda bulunanlar, anılan hükümlere göre hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergisi ile gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi tutarlarını **30/9/2021 tarihine (bu tarih dâhil) kadar tamamen ödeyebilecekleri gibi talep etmeleri hâlinde ilk taksiti Eylül/2021 ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödeyebileceklerdir.**

1- Matrah veya Vergi Artırımı Sonucunda Tahakkuk Eden Vergilerin Tamamının Peşin Olarak Ödenmesi

Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde (30/9/2021 tarihine kadar) peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılacak ve bu vergilere katsayı uygulanmayacaktır.

2- Matrah ve Vergi Artırımı ile Matrah Beyanı Dolayısıyla Hesaplanan Vergilerin, Taksitli Olarak Ödenmesi

7326 sayılı Kanununun 5 inci maddesi hükmünden yararlanılarak artırımda veya beyanda bulunanların, taksitli ödeme seçeneğini tercih edilmesi durumunda ödenecek tutara, 6 eşit taksit için öngörölmüş olan (1,09) katsayısı uygulanacaktır. Belirlenen tutarın ilk taksiti Eylül/2021 ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenecektir.

Matrah ve vergi artırımında bulunanların bu vergileri, **kanunda öngörülen süre ve şekilde ödememeleri halinde artırım hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.**

Bu takdirde, matrah ve vergi artırımı üzerine tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin son günü olan **30 Eylül 2021** tarihi vade tarihi kabul edilerek 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilecektir.

VII- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER:

1- Takdir Komisyonlarına Sevk Edilmiş veya Haklarında Vergi İncelemesine Başlanılmış Mükelleflerin Durumu:

Matrah artırımını kapsamına giren dönemler için başlatılmış ve henüz sonuçlandırılmamış incelemelerin veya takdir işlemlerinin bulunması, artırıma engel değildir.

Sonuçlandırılmamış incelemelerin veya takdir işlemlerinin bulunduğu mükellefler hakkında vergi incelemesi ile takdir işlemlerine göre tarhiyat yapılabilmesi için aşağıda belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir.

a) 7326 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında, artırımda bulunulan yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak kanunun yayımı tarihinden (09.06.2021) önce başlanılmış vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 02/08/2021 tarihine (bu tarih dahil) kadar sonuçlandırılması şarttır, tamamlanamaması halinde mükelleflerin, başvuru süresinin (31 Ağustos 2021) sonuna kadar matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmaları şartıyla, 02/08/2021 tarihinden sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden raporlar ve kararlar üzerine tarhiyat yapılmayacağından, vergi incelemesi ve takdir işlemlerine devam edilmeyecektir.

b) Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış söz konusu vergi incelemeleri ile takdir işlemlerinin 02.08.2021 tarihine kadar sonuçlandırılması ve tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde;

ba) Mükellef, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunmuş ise, inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı ile mükelleflerin Kanunun 5 inci maddesi hükümlerine göre artırdıkları matrahlar birlikte değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucu mükellefin ilgili yıllarda artırılan matrah tutarlarının, vergi incelemeleri veya takdir komisyonu kararlarına göre o yıl için belirlenen matrah farkından fazla veya bu tutar kadar olması durumunda mükellef hakkında ayrıca vergi incelemeleri ve takdir komisyonu kararlarına göre vergi tarhiyatı yapılmaz ve ceza uygulanmaz.

bb) Vergi incelemeleri ve takdir sonucu belirlenen tarhiyata konu matrah farkının, mükellefin ilgili yıl için artırdığı matrah tutarından fazla olması halinde, aradaki fark tutar kadar matrah farkı üzerinden mükellef hakkında gerekli vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza uygulanacaktır. Ancak mükellef, bu fark tutar üzerinden tarh edilen vergiler ile uygulanan gecikme faizi ve cezalar için Kanunun 4 üncü maddesinin aşağıdaki hükmünden yararlanarak ödemede bulunabilecektir.

“... tarh edilen vergilerin %50’si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25’inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50’sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75’inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.”

bc) KDV uygulaması bakımından vergi inceleme raporuna veya takdir komisyonu kararına göre tarh edilmesi gereken vergiden, artırım nedeniyle ödenecek tutarlar düşülerek işlem yapılacaktır.

Buna göre;

-İnceleme, KDV yönünden artırım talebinde bulunulan yılın bütün dönemlerini kapsıyorsa, rapora göre tarh edilmesi gereken vergiden, 7326 sayılı Kanunun KDV artırımına ilişkin hükümleri gereğince yılın tamamı için hesaplanan vergi tutarı (bu Kanuna göre tahakkuk eden vergi) düşülecektir.

-İnceleme, KDV yönünden artırımda bulunulan yılın bazı dönemlerini kapsıyorsa, artırım nedeniyle hesaplanan yıllık tutar 12'ye bölünerek aylık ortalama bulunacak, bu ortalamanın raporun kapsadığı dönem sayısı ile çarpılması sonunda bulunan tutar, rapora göre tarh edilmesi gereken vergiden düşülecektir.

7326 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan takdir işlemleri bakımından da bu ayırım kapsamında işlem tesis edilecektir.

bc) 02.08.2021 tarihine kadar sonuçlandırılan ve yukarıda (ba), (bb) ve (bc) bölümlerinde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan tarhiyatlar ile ilgili olarak mükelleflerin tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır.

bd) 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının uygulanmasında, inceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, vergi inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

c) Kanunun yayımlandığı tarihten önce haklarında vergi incelemesi ve takdir işlemlerine başlanılmış mükellefler, 02/08/2021 tarihinden önce matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmakla birlikte artırım, vergi inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten sonra yapılmış ise yukarıda (b) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde mahsup imkanından yararlanamayacaklar, ancak söz konusu inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılan tarhiyatlar için bu Kanunun 4 üncü maddesi hükmünden faydalanabileceklerdir.

ç) Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir veya kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi konusundaki başvuruları, ilgili kanun hükümleri ve genel tebliğ esasları çerçevesinde sonuçlandırılacağından, matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında iade talebi ile sınırlı olmak üzere vergi incelemesi yapılabilecektir. Bu incelemelerin 02/08/2021 tarihine kadar sonuçlandırılması şartı aranmayacaktır. İnceleme sonucuna göre mükellefin iade talebi yerine getirilecek veya reddedilecektir. İade talebinin reddi hâlinde söz konusu vergiler teminat karşılığı veya teminat alınmadan daha önce iade edilmiş ise gerekli vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza kesilecektir.

Teminat karşılığı veya teminat alınmaksızın yapılan iadeler ile ilgili inceleme raporunda, tespit edilen matrah ve vergi farkı nedeniyle talep edilen iadeyi aşan bir vergi farkı bulunması hâlinde; iadesi talep edilen tutarı aşan kısım için tarhiyat yapılabilmesi, incelemenin 02/08/2021 tarihine kadar sonuçlandırılmasına bağlıdır. Bu takdirde de mükellefin matrah ve vergi artırımının dikkate alınacağı

tabiidir. Ancak, iade tutarı ile ilgili olarak incelemenin 02/08/2021 tarihine kadar sonuçlandırılması şartı aranılmadığından, iade tutarı ile sınırlı olmak üzere inceleme devam edebilecek ve yukarıda açıklandığı şekilde işlem yapılacaktır. Dolayısıyla, matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesine yönelik incelemeler nedeniyle 02/08/2021 tarihinden sonra düzenlenecek raporlarda, iade tutarını aşan bir tarhiyat önerilmeyecektir.

Kanunun KDV artırımına ilişkin hükümleri gereğince, bu açıklamaların KDV uygulaması bakımından da geçerli olacaktır.

d) Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında, katma değer vergisi artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak mükellefler hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere 02/08/2021 tarihine kadar inceleme şartı aranmaksızın inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir. Ayrıca, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında haklarında özel esaslar uygulanan mükelleflerin genel esaslara geçme taleplerine yönelik inceleme yapılması mümkün olmakla birlikte, bu incelemeler sonucunda artırımda bulunulan yıllarla ilgili tarhiyat yapılamayacaktır.

e) Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanmak için mükelleflerce 31/08/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) başvuruda bulunulabileceğinden, mükelleflerin bu tarihe kadar matrah ve vergi artırımında bulunması halinde, artırımda bulunulan yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak Kanunun yayımı tarihinden sonra başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine devam edilmeyecektir.

2- 7326 sayılı Kanuna göre matrah veya vergi artırımı yapılan dönemlere ait kanuni süresinde verilmeyen beyannameler için 213 sayılı Kanunun(VUK) usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmayacaktır.

3- Matrah ve vergi artırımında bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi vermeleri ve bu düzeltme işlemlerinin Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere ikmalen, re'sen ve idarece yapılabilecek Kanunun yayımlandığı tarihten önce kesinleşen tarhiyatlar ve vergiler (katma değer vergisi tarhiyatında "hesaplanan katma değer vergisi"), matrah ve vergi artırımına esas ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacak, bir başka ifade ile matrah ve vergi artırımını, kesinleşen tarhiyatlar da dikkate alınarak yapılacaktır.

4- 7326 sayılı Kanun kapsamında gelir veya kurumlar vergisi ile gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım hükümlerinden yararlanılması durumunda, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisi için herhangi bir istisna ve indirim uygulanması söz konusu olmayacaktır.

5- Aşağıda sayılanlar kanunun matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanamayacaklardır;

- Haklarında, Kanunun yayımlandığı 09/06/2021 tarihinden önce vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen raporlar ile 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinin işlendiğine yönelik tespit yapılanların,

- Terör suçundan hüküm giyenlerin,

- Kanunun 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih (09/06/2021) itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenlerin

Kanunun 5 inci maddesi hükmüne göre matrah ve vergi artırımından yararlanmaları mümkün değildir.

6- 09/06/2021 tarihi itibarıyla haklarında, 213 Sayılı Kanunun 359 uncu Maddesinin (b) Fıkrasında Yer Alan Defter, Kayıt ve Belgeleri Yok Etme veya Defter Sahifelerini Yok Ederek Yerine Başka Yapraklar Koyma veya Hiç Yaprak Koymama veya Belgelerin Asıl veya Suretlerini Tamamen veya Kısmen Sahte Olarak Düzenleme Fiillerinden Hareketle Vergi İncelemesi Yapılanların Matrah ve Vergi Artırımı Karşısındaki durumu:

- Bu mükelleflerden vergi incelemesi devam edenlerin, 31/08/2021 tarihine kadar matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilecektir

- Vergi incelemeleri 01/07/2021 tarihinden, itibaren on iki ay içerisinde [30/6/2022 tarihine (bu tarih dâhil) kadar] sonuçlandırılması gerekmekte olup, aksi durumda, bu incelemelere devam edilmeyecektir.

-- Vergi incelemeleri 12 Ay içinde tamamlanır ve **söz konusu fiillerin** (Kayıt ve Belgeleri Yok Etme veya Defter Sahifelerini Yok Ederek Yerine Başka Yapraklar Koyma veya Hiç Yaprak Koymama veya Belgelerin Asıl veya Suretlerini Tamamen veya Kısmen Sahte Olarak Düzenleme Fiilleri) **varlığı tespit edilirse**, matrah artırımı dikkate alınmayacaktır.

-- Vergi incelemeleri 12 Ay içinde tamamlanır ve **söz konusu fiillerin** (Kayıt ve Belgeleri Yok Etme veya Defter Sahifelerini Yok Ederek Yerine Başka Yapraklar Koyma veya Hiç Yaprak Koymama veya Belgelerin Asıl veya Suretlerini Tamamen veya Kısmen Sahte Olarak Düzenleme Fiilleri) **varlığının tespit edilmemesi durumunda**, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, matrah veya vergi artırımında

bulunan mükelleflere tebliğ edilecektir. Bu mükellefler de matrah ve vergi artırımını sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımını sırasındaki tercihlerine göre ödeyeceklerdir.

7- Matrah ve vergi artırımını sonucunda, hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmeyecektir.

Söz konusu vergilerin herhangi bir vergiden indirim veya mahsup edilmesi mümkün olmadığı gibi iade edilmesi de söz konusu değildir.

8- Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmayacak ve tahsil olunmayacaktır.

9- Vergi artırımından yararlanan mükelleflerin, defter ve belgelerini 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca saklama ve ibraz etme yükümlülükleri devam edecektir.

10- Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler dilerse vergi incelemesi yapılan yıllar için de matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

11- Matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, matrah ve vergi artırımlarının, 7326 sayılı Kanun hükümlerine uygun yapıp yapılmadığı vergi dairelerince araştırılabilecektir. Kanun hükümlerine göre, doğru beyan edilmeyen veya vergi hataları nedeniyle eksik beyan edilen matrah ve vergi artırımları ile ilgili olarak eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılacak ve Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilecektir.

12- 7326 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında Kanunun yayımlandığı 09/06/2021 tarihinden önce başlanılmış incelemeler sonucu düzenlenen ve **02/08/2021** tarihi sonuna kadar vergi dairesinin kayıtlarına intikal ettirilen inceleme raporlarında; ilave tarhiyat olmaksızın sadece zarar azaltılması öngörülmesi hâlinde, kabul edilmeyen zarar tutarının öncelikle ilgili dönemde beyan edilen zarar tutarından indirilmesi, bu işlem sonucu kalan zarar tutarının %50'sinin 2021 ve müteakip yıl kazançlarından 193 veya 5520 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre mahsup konusu yapılması gerekir. Zararın diğer yarısı ise indirim konusu yapılamayacaktır.

13- 7326 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin ilgili vergi dairelerine vermiş oldukları bildirim veya yaptıkları beyanlarda yer alan bilgiler herhangi bir vergi türü incelemesi için veri olarak kullanılacaktır.

14- Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında ve katma değer vergisi artırımında bulunan mükelleflerin, artırıma konu dönemlere ilişkin olarak vermiş oldukları "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu" (Form Ba) ile "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu"nu (Form Bs) artırım nedeniyle düzeltmelerine gerek bulunmamaktadır.

15- Matrah ve vergi artırımlarında, artırıma esas alınacak matrah ve vergi tutarlarının tespitinde Kanunun yayımlandığı 09/06/2021 tarihinden önce verilmiş olan beyannameler ve kesinleşen tarhiyatlar esas alınacaktır. Buna göre, 7326 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten (09/06/2021 tarihinden) itibaren verilen düzeltme beyannameleri matrah ve vergi artırımının hesabında dikkate alınmayacaktır.

16- Matrah ve vergi artırımından yararlanılması, matrah ve vergi artırımında bulunulan dönemler de dâhil olmak üzere, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık fiillerinin işlenip işlenmediğinin tespiti yönünden inceleme yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

17- Matrah ve vergi artırımından yararlanılması, matrah ve vergi artırımında bulunulan dönemler de dâhil olmak üzere, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık fiillerinin işlenip işlenmediğinin tespiti yönünden inceleme yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

18- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmaları, 193 sayılı Kanunun Mükerrer 121 inci maddesi kapsamında vergi indiriminden (Vergiye uyumlu mükelleflerin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan %5 vergi indirimi) yararlanmalarına engel teşkil etmeyecektir.

19- 7143 sayılı Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunmuş olması bu Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunulmasına engel değildir.

1 Seri No'lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği'ne aşağıdaki bağlantı yolu ile ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

-Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1)

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210614-17.pdf>